

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

DINSDAG 9 JUNI 2015
Namiddag

Samengevoegde vragen van

- mevrouw Nathalie Muylle aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het dynamisch kadaster" (nr. 4406)
- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het voorspelde huisartsentekort in België" (nr. 4462)
- [mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het ontwerp van decreet van de Franstalige Gemeenschap voor een filter voor de studies geneeskunde en tandheelkunde" \(nr. 4833\)](#)
 - o [Antwoord van de minister](#)
 - o [Repliek](#)

Voorlopig verslag:

[http://www.dekamer.be/doc/ccri/pdf/54/ic187.pdf#search="volksgezondheid 9 juni 2015"](http://www.dekamer.be/doc/ccri/pdf/54/ic187.pdf#search=)

Nathalie Muylle (CD&V):

Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag is enigszins gedateerd. De vorige keer had ik mijn vraag iets te laat ingediend, waardoor ik niet kon aansluiten in de plenaire vergadering, waar al een debat werd gevoerd over het dynamisch kadaster, met onder andere een vraag van collega Van Peel. Mijn ingediende vraag is wel op de agenda blijven staan. Daarom heb ik mijn vraag wat geactualiseerd en vraag ik naar de huidige stand van zaken.

In ons overleg heb ik deze voormiddag van mijn voorzitter venomen dat er binnen een tweetal weken in deze commissie een vergadering zal worden gehouden over het kadaster, waar wij ook cijfers zouden krijgen. De vragen daaromtrent zal ik dan zeker stellen in die commissie.

Mijn bezorgdheid is waar wij vandaag staan en ik denk dat de collega's die bezorgdheid delen. Ik lees namelijk heel wat zaken. In Franstalig België ligt er een ontwerpdecreet voor ter invoering van een filter na het eerste jaar. De ontwerpdecreet heb ik gelezen en die is weinig flatterend voor u en voor ons, voor de federale principes die wij voorstaan. Het onbegrip blijft omtrent ons aandringen op een numerus clausus bij aanvang van de studies en men zegt daar zelfs dat wij onbegrijpelijk en absurd zijn. Voorts wordt beargumenteerd dat het inbouwen van een filter na het eerste jaar zou moeten volstaan om aan alle studenten de garantie te bieden dat zij een RIZIV-nummer zullen krijgen na hun studies. In het eerste ontwerpdecreet lees ik ook dat er gewerkt zal worden met een filter waarbij 45 studiepunten van de 60 behaald moeten worden.

Het is weliswaar maar een ontwerp, maar die eerste tekst stelt mij weinig gerust en ik vermoed dat u er ook zo over denkt, mevrouw de minister. Daarom vraag ik naar de stand van zaken.

Het is de bedoeling om dat decreet nog voor het zomerreces door het Parlement te krijgen. Vandaar, mevrouw de minister, vraag ik naar uw standpunt ter zake.

Katrin Jadin (MR):

En effet, je constate moi aussi qu'il est nécessaire d'actualiser quelque peu ma question, qui avait été déposée le 12 mai dernier. Des questions en séance plénière ont eu lieu. Je ne participe pas toujours très activement à cette commission car je n'en suis pas membre permanent. J'entends qu'une analyse sur les résultats de l'étude aura lieu.

Lorsqu'on lit les premiers chiffres sortis dernièrement sur le projet de cadastre qui vise notamment à objectiver le débat sur l'octroi des numéros Inami, on peut très facilement se rendre compte du risque. Il ne pourrait pas en être ainsi dans le Nord, et le numerus clausus ne serait pas nécessaire pour la cause. Mais dans le Sud, si je m'en tiens aux chiffres, on pourrait connaître une pénurie de médecins. On comptait 16 144 médecins généralistes contre 15 274 aujourd'hui. Cette baisse est constatée depuis huit ans déjà et continue au même train.

En lisant des articles, je constate le vieillissement de nos médecins. Il n'y a plus que 28 % de médecins de 45 ans alors qu'ils sont 10 % de plus de 65 ans. La profession paraît, et ce n'est pas nouveau, très peu attractive pour les jeunes.

Confirmez-vous le risque de pénurie de médecins généralistes dans les prochaines années? Ne doit-on pas tenir compte des médecins inactifs – il y en a, et j'en connais- dans la distribution des numéros Inami?

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal niet over het kadaster beginnen, want daarover hebben wij afspraken gemaakt in de commissie om dat één dezer te bespreken. Het ene heeft met het andere te maken en ook weer niet. De quota tot 2021 liggen vast en de vraag om met een filter te werken dateert ondertussen van eind vorig jaar.

Ik volg mijn collega en sluit mij aan bij de tussenkomst van collega Muylle, in die zin dat wat thans voorligt mij op het eerste gezicht onvoldoende lijkt op veel vlakken. Belangrijk om weten is wat u er ondertussen over denkt. In de plenaire vergadering hebt u destijds geantwoord dat u het nog maar net had ontvangen en niet had kunnen inkijken, laat staan dat er al een juridisch advies over was, waar volgens mij ook een serieuze angel zit.

Zelfs los van die angel die er juridisch al dan niet zit, los van de absoluut grote vraag of de filter voldoende zal zijn en van de absoluut grote vraag of er nog maar eens opnieuw studenten moeten beginnen aan een jaar van mogelijk weggegooides studies, ben ik het eerlijk gezegd beu om in dit dossier constant het gevoel te hebben dat er wordt gelachen met wat u hebt voorgesteld. Constant wordt de verantwoordelijkheid gelegd op een niveau waar dat niet hoort in plaats van bij zichzelf. Ik heb het gevoel dat de filter op het einde van het jaar maar een voorstel is om op terug te komen nadat er over het kadaster werd gesproken. Dat wil ik zeker uitsluiten, want die twee zouden in eerste instantie gescheiden moeten zijn.

Mevrouw de minister, mijn vraag is dezelfde als die van collega Muylle. Ik vraag gewoon naar een stand van zaken. Ik beseft dat ik dit al vaak heb gevraagd, maar u zult het met mij eens zijn dat de tijd dringt en dat de vraag prangend is. Werde er ondertussen overlegd met de Gewesten? Hebt u adviezen gekregen? Is er een tijdschema in dit dossier? Is er een eindpunt bepaald voor deze discussie?

[\(naar de top\)](#)

Minister Maggie De Block:

Dit is zeer belangrijk voor de studenten en de ouders die de sponsors van de studenten zijn. Ik ben al een generatie verder, dus ik denk daar ook aan.

Het dynamisch kadaster werd goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van de planningscommissie op 8 mei. Er zijn meer dan 50 verslagen op de website van de FOD terug te vinden met betrekking tot de situatie van de medische activiteit voor elk van de 34 specialiteiten.

Er bestaat ook een samenvattend verslag van meer dan 70 pagina's. Het bevat de essentiële elementen voor elk van de medische specialiteiten.

Ik heb aangeboden om met een powerpointpresentatie naar de commissie te komen om te bekijken hoe dit is opgebouwd, wat de mogelijkheden zijn en de aspecten waarmee men rekening houdt.

Il est aujourd'hui prématuré de vouloir tirer des conclusions dans un sens ou dans l'autre. Le cadastre des médecins actifs n'est que la première partie des travaux. En effet, sur base d'une connaissance de la situation actuelle de la force de travail, la commission de planification doit maintenant élaborer des scénarios concernant cette force de travail en intégrant toute une série de paramètres dont nous avons déjà discuté ici, par exemple l'évolution démographique, la consommation des soins qui évolue ou encore l'âge. Nous pourrions disposer d'informations précieuses sur la façon dont la force de travail va évoluer dans les prochaines années en tenant compte de la démographie, qui diffère d'une Région à l'autre. C'est sur cette base que la commission de planification pourra rendre un avis éclairé sur le contingentement et fixer les quotas pour les années 2022 et ultérieures.

Dans un souci de prudence, la commission s'est d'ailleurs prononcée en sa séance plénière du 8 mai dernier pour maintenir en 2021 le quota de médecins à sa hauteur actuelle (1 230 médecins par an). Pendant l'année qui vient, elle va s'atteler à établir des scénarios et pourra ensuite établir les quotas pour les années 2022 et suivantes sur base d'une analyse poussée et complète de la situation en Belgique.

Het is namelijk een belangrijke uitdaging om de wanverhoudingen weg te nemen. Het is zeker van fundamenteel belang om artsen ook aan te moedigen om te kiezen voor specialiteiten waarbij er nog een kans is om hier hun beroep uit te oefenen, waarvoor er dus nog een aanbod bestaat. In het verleden werden minimumquota vastgelegd voor de specialiteiten die moeite hadden om artsen aan te trekken maar deze manier van werken heeft niet voor de verwachte en gehoopte effecten gezorgd. Er zijn nog altijd beroepen – denk maar aan de geriateren – waar men er nog steeds te weinig heeft en waarvoor de quota nooit ingevuld worden. Bovendien zijn na de zesde staatshervorming nu ook de Gemeenschappen bevoegd voor deze subquota. Met het dynamisch kadaster en de scenario's die voor elke specialiteit zullen worden uitgewerkt, zullen wij de specialiteiten kunnen vastleggen waarvoor actie moet ondernomen worden. Die acties moeten grondig bestudeerd worden zodra er een volledige stand van zaken is.

Mevrouw Van Peel, wat ons gezamenlijk interessepunt betreft, is het voorontwerp van decreet van de Franstalige Gemeenschap een ontwerp tekst die door de vertegenwoordigers van minister Marcourt kort ingeleid en toegelicht werd tijdens de vergadering van 21 mei 2015 van

de IKW Zorgberoepen van de interministeriële conferentie Volksgezondheid. Ik moet zeggen dat die tekst daar voor heel veel vragen heeft gezorgd. U zegt dat het misschien om te lachen is maar ik heb nog nergens – ik ben gisteren nog gaan spreken in Waver – veel plezier of gelach over dat voorontwerp gehoord. Integendeel, de ouders en ook de studenten in de Franstalige Gemeenschap zijn zeer, zeer bezorgd. Het doet bij iedereen enorm de wenkbrauwen fronsen. De inhoud van het voorontwerp van decreet, van de memorie van toelichting en van de artikelsgewijze bespreking is intussen ook geanalyseerd door de juristen van mijn administratie, zoals ik gezegd had dat het zou gebeuren.

De dubbele beperking die aan niet-verblijvende studenten wordt opgelegd, roept vragen op. Ten hoogste 30 % niet-residenten kunnen ingeschreven worden in het eerste jaar bachelor en de niet-residenten kunnen maximaal 30 % van de nuttig geklasseerde studenten van het concours uitmaken. De niet-residenten krijgen dus andere regels opgelegd dan de andere en het woord mogelijke discriminatie is dan nooit ver weg. De ongelijkheid die mogelijk zou ontstaan doordat eenzelfde groep van studenten onderworpen wordt aan verschillende examens, omdat het concours ook in elke faculteit geneeskunde afzonderlijk zou moeten georganiseerd worden, zorgt eveneens voor vragen.

Volgens mijn administratie kan dit decreet bijgevolg zeker aanleiding geven tot opmerkingen van de Raad van State. De inhoud van dat advies, in zoverre het zal verleend worden, is mij op dit ogenblik nog niet bekend, maar ik wacht er echt met veel belangstelling op. Het is volgens mij noodzakelijk dat ook dit advies van de Raad van State in de IKW van de interministeriële conferentie kan besproken worden. Indien het decreet toch de toets van de Raad van State doorstaat, is er een kans op beroep tot vernietiging bij het Grondwettelijk Hof.

Ik heb dan ook aan minister Marcourt een uitvoerige brief geschreven met mijn bezorgdheden hierover, want ik heb hierover ernstige bedenkingen.

Ik heb ook kennisgenomen van de aankondiging van de regering van de Vlaamse Gemeenschap van een aantal maatregelen om het sinds vele jaren door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde ingangsexamen bij te sturen. Ik heb de vraag gesteld om tijdens de IKW ook deze nieuwe bijstellingen te bespreken.

Het blijft mijn wens om binnen de interministeriële conferentie Volksgezondheid zo snel mogelijk vooruitgang te boeken over deze complexe aangelegenheid. Niettemin heb ik zelf een brief gestuurd aan minister Marcourt waarin ik mijn grote bezorgdheden uitleg en waarin ik inga op het advies van de juristen van mijn administratie.

Zij moesten onderzoeken in hoeverre dit de toets met het advies van de Raad van State en/of van het Grondwettelijk Hof zou kunnen doorstaan.

Ik kan eigenlijk ook al lang niet meer lachen met de situatie van de studenten. Er lag een mooi compromis op tafel. Het probleem situeert zich echter niet alleen bij de geneeskundestudenten, maar ook bij de studenten dierenarts en tandarts in de Franse Gemeenschap. Men zal toch moeten wakker worden en op tafel kloppen. Een hele generatie studenten en hun ouders – zij zijn ook altijd belangrijk in dezen – zullen voor veel problemen worden gesteld.

[\(naar de top\)](#)

Nathalie Muylle (CD&V):

Wij zullen meer uitleg krijgen over het kadaster in de commissievergadering gepland over twee weken.

Wat het vervolgverhaal rond het decreet betreft – dat is niet alleen de bezorgdheid van collega Van Peel – delen wij uw standpunt. U haalt terecht twee bezorgdheden over de tekst aan. Er is blijkbaar nog een soort *lissagemogelijkheid*. U zegt dat de proef zal worden georganiseerd per universiteit. De helft van de vragen moet dezelfde zijn. Dat betekent dat er verschillen zullen bestaan, waardoor men in de *ranking* en de resultaten tot andere cijfers zal komen. Men werkt dus eigenlijk niet met een gelijk examen waardoor men weer een opening maakt in de *lissage*. Wij delen die zorg zeker.

Wat mij vooral ook stoort, is de toon van het decreet. In de inleiding bijvoorbeeld wordt gezegd dat men onmogelijk kan blijven geloven dat het federale niveau de planning niet afschaft. Men vraagt heel duidelijk om de planning af te schaffen en haalt daarvoor een heleboel redenen aan: veroudering, groei, vervangen van artsen die met pensioen gaan. Die redenen zijn echter identiek in Vlaanderen.

Ik moet u niet overtuigen, mevrouw de minister. Ik kan alleen maar zeggen dat u onze steun hebt om de richting aan te houden die u vandaag uitgaat.

Katrin Jadin (MR):

Merci, madame la ministre, pour vos réponses exhaustives. Nous aurons l'occasion d'approfondir les chiffres. J'essayerai d'être là lorsque nous aurons cette analyse un peu plus didactique.

J'entends votre cri d'alarme et je le partage. Je ne ris pas non plus, madame la ministre. Au niveau de la Communauté française, il importe que des décisions soient prises incessamment.

Vous le dites à juste titre, les médecins, les étudiants en médecine sont visés, mais ils ne sont pas les seuls dans cette situation. D'autres filières estudiantines le sont aussi. Il y va de l'avenir de toute une génération. Je pense que l'information est bien passée. En tous les cas, je tâcherai de la faire passer pour peut-être rendre les décisions plus rapides au niveau des Régions.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoor dat u bepaalde punten juridisch hebt laten toetsen.

Wat doet u met de juridische toets van het filter op het einde van het jaar in het begin van het jaar? Ook daar is in het verleden wel een probleem van gemaakt. Het is natuurlijk de hele basis van dat decreet.

Ik ben de hele kwestie ook beu. Na een tijd begint men zich af te vragen waarmee we hier eigenlijk nog bezig zijn. Daarom was mijn vraag ook of er op een bepaald moment geen deadline moet worden gesteld. Men wil het ontwerpdecreet nog voor de zomer goedkeuren, maar in de IKW zullen ook de Gemeenschappen zich erover moeten uitspreken en moet er een akkoord zijn. We zijn dus *de facto* te laat. Wat er ook gebeurt, studenten die nu die studie willen aanvatten, weten absoluut niet waaraan ze beginnen. Dat is gewoon verschrikkelijk en eigenlijk degoutant.

Wat ik nog het meest degoutant vind, is dat de zwartepiet alsmaar weer in onze richting komt. U hebt het al een paar keer fors gezegd en ik weet niet hoe fors u het nog een keer moet herhalen, maar ik vrees dat het nog altijd nodig is. Ik meen dat we echt een deadline moeten stellen. U hebt altijd heel duidelijk gezegd wat de consequenties zouden zijn als er niet op tafel lag wat er moest liggen. Misschien is het daar tijd voor, ook al is dat erg voor de betrokken studenten. Dan ligt de bal wel waar die moet liggen.

Minister **Maggie De Block**:

Ik wil alleen zeggen dat mijn brief aan minister Marcourt in klare taal geschreven is. Pour les francophones la même chose.

Valerie Van Peel (N-VA):

Wordt vervolgd, vrees ik. We zullen mekaar daarover nog horen.

La **présidente**:

La date du 30 juin a été fixée pour aborder avec vous le cadastre?

Cette date peut-elle être maintenue? (*Assentiment de la ministre*)

Je suppose que cela est en lien avec l'échéance que vous avez fixée aux Communautés.

14.10 **Maggie De Block**, ministre: La question du virus Ebola est reprise dans la loi-programme. Il faut également tenir compte des questions.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

[\(naar de top\)](#)